

PROCEDURA

zawiadamiania sądu opiekuńczego o sytuacji małoletniego obowiązująca

w Zespole Szkół Mundurowo – Technicznych w Ostrowie

Podstawa prawna:

- **art. 572** ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (tekst jedn.: Dz.U. z 2023 r. poz. 1550 ze zm.);
- **art. 4 ust. 3** ustawy z dnia 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich (tekst jedn.: Dz.U. z 2022 r. poz. 1700 ze zm.).

§ 1

Postanowienia ogólne

1. Niniejsza Procedura określa:

- a) zasady postępowania pracowników Szkoły w przypadku zawiadamiania sądu opiekuńczego o zagrożeniu dobra dziecka Szkoły;
- b) zasady postępowania pracowników Szkoły w przypadku zawiadamiania sądu opiekuńczego o okolicznościach świadczących o demoralizacji lub popełnieniu czynu karalnego przez nieletniego.

2. Ilekroć w Procedurze jest mowa o:

- a) **szkole** – należy przez to rozumieć Zespół Szkół Mundurowo – Techniczny w Ostrowie;
- b) **dziecku, małoletnim** – należy przez to rozumieć ucznia uczęszczającego do szkoły **nieletnim** – należy przez to rozumieć dziecko poniżej 17 roku życia;
- c) **sądzie opiekuńczym** – należy przez to rozumieć Sąd Rejonowy, Wydział Rodziny i Nieletnich właściwy z uwagi na miejsce zamieszkania dziecka;
- d) **zagrożeniu dobra dziecka** – należy przez to rozumieć przypadki, w których istnieją uzasadnione powody do podejrzenia, że uczeń może być narażony na jakiegokolwiek formy zaniedbania, przemocy domowej czy inne trudne do zdefiniowania sytuacje. Katalog możliwych sytuacji będących zagrożeniem dobra dziecka jest otwarty. Przykładowo może to być:
  - zaniedbanie potrzeb życiowych dziecka, tj.; np. prawidłowa higiena, żywienie dostosowane do wieku dziecka, zapewnienie odpowiedniej odzieży;

- niewypełnianie zaleceń lekarskich;
- stosowanie kar fizycznych;
- surowe dyscyplinowanie dziecka przez rodziców, opiekunów;
- nieposyłanie dziecka do szkoły;
- niestosowanie się do zaleceń jednostki oświatowej co do pomocy psychologiczno-pedagogicznej dziecku;
- sytuacja gdy wiadomo, że w rodzinie jest założona Niebieska Karta, ale potrzeby dziecka nadal nie są zaspokajane i jego sytuacja nie uległa poprawie;
- sytuacja, gdy pomimo zastosowanej procedury i dostępnych środków wychowawczych podopieczny jednostki kontynuuje działania naruszające bezpieczeństwo, dodatkowo gdy rodzice/opiekunowie prawni odmawiają współpracy z jednostką, oraz szczególnie w sytuacji, gdy jednostce znane są inne przejawy demoralizacji;

1. **demoralizacji** – należy przez to rozumieć, w szczególności:

- a) dopuszczenie się czynu zabronionego (czyli zachowania o znamionach określonych w ustawie karnej jako wykroczenie lub przestępstwo),
- b) naruszanie zasad współżycia społecznego,
- c) uchylanie się od obowiązku szkolnego lub obowiązku nauki,
- d) używanie alkoholu, środków odurzających, substancji psychotropowych, ich prekursorów, środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych,
- e) uprawianie nierzędu;

1. **osobie odpowiedzialnej** – należy przez to rozumieć osobę w skazaną zgodnie z § 3 Procedury;

2. **krzywdzeniu** – należy przez to rozumieć popełnienie czynu zabronionego lub czynu karalnego na szkodę dziecka przez jakąkolwiek osobę, w tym pracownika placówki, lub zagrożenie dobra dziecka, w tym jego zaniedbywanie. Krzywdzeniem jest:

- a) przemoc – zachodzi wówczas, gdy jakaś osoba odnosi się do drugiej w sposób niezgodny z wymaganiami relacji, która je łączy.
- b) przemoc fizyczna – jest to celowe uszkodzenie ciała, zadawanie bólu lub groźba uszkodzenia ciała. Skutkiem przemocy fizycznej mogą być złamania, siniaki, rany cięte, poparzenia, obrażenia wewnętrzne.
- c) przemoc emocjonalna – to powtarzające się poniżanie, upokarzanie i ośmieszanie dziecka, wciąganie dziecka w konflikt dorosłych, manipulowanie

nim, brak odpowiedniego wsparcia, uwagi i miłości, stawianie dziecku wymagań i oczekiwań, którym nie jest ono w stanie sprostać. Jej celem jest naruszenie godności osobistej.

- d) wykorzystywanie seksualne – to każde zachowanie, które prowadzi do seksualnego zaspokojenia kosztem dziecka. Wykorzystywanie seksualne odnosi się do zachowań z kontaktem fizycznym (np. dotykanie dziecka, współżycie z dzieckiem) oraz zachowania bez kontaktu fizycznego (np. pokazywanie dziecku materiałów pornograficznych, podglądanie, ekshibicjonizm). Przemoc ta może być jednorazowym incydentem lub powtarzać się przez dłuższy czas.
  - e) zaniedbywanie – to niezaspokajanie podstawowych potrzeb materialnych i emocjonalnych dziecka przez rodzica lub opiekuna prawnego, niezapewnianie mu odpowiedniego jedzenia, ubrań, schronienia, opieki.
3. **czynnie karalnym** – należy przez to rozumieć czyn zabroniony przez ustawę jako:
- a) przestępstwo lub przestępstwo skarbowe albo
  - b) wykroczenie lub wykroczenie skarbowe;
4. **czynnie zabronionym** - rozumie się przez to zachowanie o znamionach określonych w ustawie karnej.

§ 2

Cel procedury

Celem niniejszej Procedury jest:

1. stosowanie standardów ochrony małoletnich przyjętych w Szkole;
2. prawidłowe zawiadamianie sądu opiekuńczego w przypadku podejrzenia zagrożenia dobra dziecka Szkoły;
3. prawidłowe zawiadamianie sądu opiekuńczego o okolicznościach świadczących o demoralizacji lub popełnieniu czynu karalnego przez nieletniego;
4. prawidłowe sformułowanie zawiadomienia do sądu opiekuńczego;
5. zapewnienie dziecku bezpieczeństwa i przerwanie krzywdzenia.

§ 3

Osoby odpowiedzialne za składanie zawiadomień

1. Osobą odpowiedzialną za zawiadomienie sądu opiekuńczego przypadku podejrzenia zagrożenia dobra dziecka lub o okolicznościach świadczących o demoralizacji lub popełnieniu czynu karalnego przez nieletniego jest dyrektor lub wicedyrektor lub pedagog/pedagog specjalny /psycholog lub wychowawca dziecka.

2. W przypadku nieobecności danej osoby, o której mowa w ust. 1, dyrektor ma obowiązek wyznaczyć osobę zastępującą.
3. Wykaz osób odpowiedzialnych za składanie zawiadomień określa **załącznik nr 1** do Procedury.

§ 4

Zasady postępowania

1. W przypadku podejrzenia, że
  - a) dobro dziecka jest zagrożone;
  - b) nieletni dopuścił się czynu zabronionego wyczerpującego znamiona przestępstwa ściganego z urzędu lub przestępstwa skarbowego,
  - c) nieletni przejawia objawy demoralizacji lub popełnił inny czyn zabroniony inny niż wymieniony w pkt 2 - pracownik sporządza notatkę służbową i przekazuje informacje osobie odpowiedzialnej.
1. Wzór notatki służbowej stanowi **załącznik nr 2** do Procedury.
2. Osoba odpowiedzialna składa zawiadomienie do sądu opiekuńczego o wgląd w sytuację dziecka niezwłocznie gdy:
dobro dziecka jest zagrożone;
  - a) szkoła dowiedziała się o dopuszczeniu się przez nieletniego czynu zabronionego wyczerpującego znamiona przestępstwa ściganego z urzędu lub przestępstwa skarbowego,
  - b) nieletni przejawia objawy demoralizacji lub popełnił inny czyn zabroniony inny niż wymieniony w pkt 2.
4. Złożenie tego zawiadomienia w zakresie pkt 3 nie jest konieczne w sytuacji, gdy dyrektor podjął działania związane z zastosowaniem **środków oddziaływania wychowawczego** o których mowa w art. 4 ustawy z dnia 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich.
5. W przypadkach o których mowa w ust. 1 pkt 2 zawiadomienie można złożyć również na Policję.
6. Zawiadomienie do sądu opiekuńczego należy przygotować **w formie pisemnej**.
7. Zawiadomienie o którym mowa w ust. 3 powinno zawierać, w szczególności:
  - a) wskazanie osoby/jednostki oświatowej zawiadamiającej o zagrożeniu dobra dziecka wraz z adresem korespondencyjnym,
  - b) wskazanie danych dziecka i jego rodziców oraz ich adresu zamieszkania,
  - c) możliwie dokładny opis sytuacji, które zagrażają dobru dziecka,

7. Zawiadomienie o którym mowa w ust. 3 powinno zawierać, w szczególności:

- a) wskazanie osoby/jednostki oświatowej zawiadamiającej o zagrożeniu dobra dziecka wraz z adresem korespondencyjnym,
- b) wskazanie danych dziecka i jego rodziców oraz ich adresu zamieszkania,
- c) możliwie dokładny opis sytuacji, które zagrażają dobru dziecka,
- d) podanie ewentualnych świadków,
- e) opis dotychczasowych działań ze strony szkoły, kontaktów z rodzicami, warto zasugerować, jakie inne działania należałoby podjąć,
- f) datę i podpis osoby składającej wniosek.

8. Zawiadomienie o którym mowa w ust. 3 powinno być odpowiednio uzasadnione.

Podstawą do jego sporządzenia powinna być zgromadzona w sprawie dziecka dokumentacja potwierdzająca występowanie określonych incydentów, stosowanie środków oddziaływania wychowawczego, w tym przewidzianych w statucie szkoły kar, przeprowadzone rozmowy z rodzicami, spotkania z pedagogiem, psychologiem, objęcie pomocą psychologiczno-pedagogiczną, spisanie kontraktu, itp.

9. Wzór zawiadomienia do sądu opiekuńczego o wgląd w sytuację dziecka stanowi **załącznik nr 3** do Procedury.

10. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji sądu opiekuńczego.

§ 5

Postanowienia końcowe

1. Niniejsza procedura wchodzi w życie z dniem 18.06.2024r.

2. Za zamieszczanie oraz informowanie o aktualnej treści procedury odpowiada dyrektor szkoły.

Załączniki:

Załącznik nr 1 – Wykaz osób odpowiedzialnych za składanie zawiadomień do sądu opiekuńczego

Załącznik nr 2 – Notatka służbowa

Załącznik nr 3 – Zawiadomienie do sądu opiekuńczego o wgląd w sytuację dziecka

D Y R E K T O R
Zespołu Szkół Mundurowo-Technicznych
im. Armii Krajowej w Ostrowie

mgr Beata Fokorska-Galowicz

Wykaz osób odpowiedzialnych za składanie zawiadomień do sądu opiekuńczego

L.p.	Stanowisko	Imię i nazwisko
1.	Wychowawca	
2.	Pedagog /pedagog specjalny	
3.	Psycholog	
<i>W sytuacji nieobecności osoby wskazanej w pkt 1 lub 2, 3</i>		
3.	<i>Wicedyrektor</i>	
4.	<i>Dyrektor</i>	

Notatka służbowa

.....

(pieczęć szkoły)

NOTATKA SŁUŻBOWA

z dnia .....

Imię i nazwisko pracownika:	
Stanowisko:	
Opis sytuacji/zdarzenia:	
Świadkowie:	
Wnioski/ustalenia:	

Podjęte działania przez pracownika	

.....

(podpis pracownika)

Zawiadomienie do sądu opiekuńczego o wgląd w sytuację dziecka

..... r.

Sąd Rejonowy .....¹

w .....

Wydział Rodzinny i Nieletnich

ul. ....

00-000 .....

Wnioskodawca:

.....

(imię, nazwisko)

.....

(nazwa jednostki oświatowej)

.....

.....

(adres jednostki oświatowej)

Uczestnicy:

Rodzice małoletniej:

.....

(imię, nazwisko,)

.....

.....

(adres rodziców)

Małoletnia:

.....

(imię, nazwisko,)

.....

.....²

¹ Wniosek należy złożyć do Sądu Rodzinnego i Nieletnich właściwego, że względu na miejsce faktycznego zamieszkania dziecka, nie zameldowania.

(adres)

WNIOSEK O WGLĄD W SYTUACJE DZIECKA

Wnoszę o wgląd w sytuację małoletniej/małoletniego³ .....
i wydanie odpowiednich zarządzeń opiekuńczych.

UZASADNIENIE

.....
.....
.....

Osobą zajmująca się sprawą małoletniej .....(imię,
nazwisko) jest wychowawca /psycholog /pedagog/ pedagog specjalny wicedyrektor⁴
..... (imię, nazwisko)

W uzasadnieniu powinny zostać uwzględnione:

- 1) informacje na temat sytuacji, z powodu której składany jest wniosek np.:
  - podejrzenie popełnienia przestępstwa wobec dziecka lub
  - zaniedbanie dziecka,
  - podejrzenie nie zaspokajania podstawowych potrzeb dziecka przez opiekunów,
  - nie realizowanie obowiązku szkolnego przez dziecko pomimo działań ze strony szkoły,
- 2) informacje dotyczące osób, które były/są świadkami tych zdarzeń,
- 3) opis dotychczasowych działań ze strony szkoły, kontaktów z rodzicami

.....

(pieczęć i podpis dyrektora
lub osoby uprawnionej)

Załączniki:

1. ....

2. ....

---

² Należy zawsze podać imię, nazwisko dziecka i adres pobytu. Tylko w takim wypadku Sąd może skutecznie pomóc, m.in. poprzez wysłanie do rodziny kuratora na wywiad.

³ Niepotrzebne skreślić.

⁴ Niepotrzebne skreślić.